

OPETUSHALLITUS

Millainen on hyvä näyttötutkinnon järjestämisen suunnitelma – Näyttötutkinto-opas 2011

Ahlmanin ammattiopisto 11.11.2011

Markku Kokkonen
Opetushallitus

Näyttötutkinto-opas 2011

- ◆ Julkaistu www.oph.fi/nayttotutkinnot -osoitteessa 1.6.2011
- ◆ Ilmestyi painettuna kesäkuun lopulla 2011 ja ruotsinkielisenä syksyllä 2011
- ◆ Oppaan ilmestyminen ei edellytä näyttötutkintojen järjestämissopimuksien uusimista tässä vaiheessa
- ◆ Näyttötutkintojen järjestämissopimukset (Oph:n ohje 2/440/2006) tullaan uusimaan Opetushallituksen asettaman lomaketyöryhmän työn valmistuttua syksyllä 2011
- ◆ Opas laadittu voimassa olevan (5/2011) lainsäädännön mukaisesti.

Keskeisimmät muutokset (1)

- ◆ Säädökset, määräykset ja ohjeet –luettelo päivitetty
- ◆ Käsitelueteloa laajennettu
- ◆ Maahanmuuttajia ja erityistä tukea tarvitsevia koskevat liitteet uusittu ja laajennettu
- ◆ Henkilökohtaistamista, osaamisen tunnustamista ja rahoitusta koskevia osuuksia uudistettu ja laajennettu
- ◆ Näyttötutkinnon järjestämissuunnitelma –mallia tarkennettu ja selkeytetty
- ◆ Arviointiprosessia selkeytetty

Keskeisimmät muutokset (2)

- ◆ Näyttötutkintojen järjestämisen laadunvalvonta
- ◆ Verkko-osoitteet ajantasaistettu
- ◆ Aipal-järjestelmä
- ◆ Ajantasainen (5/2011) laki ja asetus ammatillisesta aikuiskoulutuksesta liitteenä
- ◆ Näyttötutkinto-oppaassa on otettu huomioon lomaketyöryhmän tulokset
- ◆ Näyttötutkinto-oppaan päivitys v. 2012

Arviointiin liittyvät ohjeistukset (1)

- ◆ Arvioija voi edustaa vain yhtä tahoa, joka on henkilön pääasiallisen työtehtävän mukainen.
- ◆ Arviointikeskustelu-käsitteestä on luovuttu uudessa Näyttötutkinto-oppaassa > TILALLE
- ◆ *Ammattitaidon osoittaminen: tutkinnon suorittajalle voidaan tutkinnon perusteiden salliessa antaa mahdollisuus täydentää tutkintosuorituksiaan suullisesti tilaisuudessa, johon osallistuu tutkinnon suorittajan lisäksi yksi tai useampi arvioija*
- ◆ Tutkinnon suorittajan itsearviointi kirjallisesti tai suullisesti.

Miten ammattitaito arvioidaan?

- Tutkinnon suorittamisen henkilökohtaistamisessa sovitun aikataulun ja arvioijien työnjaon mukaisesti arvioija / arvioijat havainnoivat tutkinnon suorittajan käytännön työtehtäviä ja arvioivat ammattitaitoa
- Pääsääntö: tärkeimmät työvaiheet arvioidaan, jatkuvan arvioinnin periaatetta ei ole
- 1. Hyvä tutkintotilaisuus ei poikkea työpaikan normaalista työpäivästä muuten kuin arvioinnin osalta
 - Yksittäisen arvioijan, kolmikantaisen arvioijaryhmän ja tutkintotoimikunnan välinen työnjako
 - Tutkinnon suorittajan ohjaus

Muut ammattitaidon osoittamistavat

- Kaikki ammattitaidon osoittamistavat kuvattu tutkintojen perusteissa, muita vaihtoehtoja ei ole
- Jos ammattitaitoa ei voida arvioida kattavasti ja luotettavasti käytännön työtehtävissä, henkilökohtaistamisessa sovitaan muista ammattitaidon osoittamistavoista ja arviointimenetelmistä, esim.
 - tutkinnon perusteissa mainitut erillispätevyudet
 - haastattelu
 - kirjalliset kuvaukset, videointi, digitaaliset tallenteet

Tutkinnon perusteet ja osaamisen arviointi

- Ammattitaitovaatimukset (pt) kertovat sen, missä käytännön työtehtävissä ammattitaito osoitetaan
- Arvioinnin kohteet kertovat sen, mihin tutkintosuoritusten arvioinnissa on kiinnitettävä huomiota
- Arvioinnin kriteerit tai arviointikriteerit kertovat hyväksytyin suorituksen tason (at ja eat) tai annettavan arvosanan tason (pt)
- Tutkintosuoritusten arviointi on kriteeripohjaista
- Arvioinnin kohteille ei anneta arvosanoja näyttötutkinnoissa

Selvitykset näyttötutkintojen järjestämisedellytyksistä (1)

- ◆ Perustuu ammatillisen tutkintojärjestelmän kehittämishankkeen (TUTKE) ohjausryhmän linjauksiin.
- ◆ Opetushallitus tekee jatkossa selvitykset näyttötutkintojen järjestämisedellytyksistä suoraan tutkintotoimikunnalle.
- ◆ Tutkintotoimikunta toimittaa sähköpostilla näyttötutkintojen järjestämissopimushakemuksen liitteineen Opetushallitukselle.
- ◆ Selvityksen tekemiseen osallistuu vähintään kaksi asiantuntijaa

Selvitykset näyttötutkintojen järjestämisedellytyksistä (2)

- ◆ Selvitys valmistuu nopeammin kuin nykyinen arvio
- ◆ Selvitys perustuu ammatillista aikuiskoulutusta ohjaavaan lainsäädäntöön, Opetushallituksen määräyksiin ja ohjeisiin ja tutkintotoimikunnan ohjeistukseen
- ◆ Selvityksestä kopio näyttötutkintojen järjestämissopimuksen hakijalle
- ◆ Maksutonta viranomaistoimintaa
- ◆ Kokeiluvaihe v. 2011, malli valmiina v. 2012 alussa

Selvitykset näyttötutkintojen järjestämisedellytyksistä (3)

- ◆ Selvityksen sisältö:
- ◆ Oikein tai nimettyjä puutteita
 - Näyttötutkintojen järjestämissopimus, näyttö-tutkintojen järjestämissuunnitelma, arviointilomakkeet ja muut mahdolliset liitteet
- ◆ Selvityksen lopputulos:
 1. Opetushallitus suosittelee.. sopimuksen tekemistä
 2. Opetushallitus suosittelee sopimuksen tekemistä sen jälkeen hakemusta on täydennetty em. kohdilla
 3. Opetushallitus ei suosittele sopimuksen tekemistä

Selvitykset näyttötutkintojen järjestämisedellytyksistä (4)

- ◆ Nykyistä mallia näyttötutkintojen järjestämisedellytysten arvioista käytetään tilanteessa, jossa näyttötutkinnon järjestäjä tai näyttötutkintojen järjestämissopimusta hakeva organisaatio haluaa toiminnastaan ulkopuolisen arvion
- ◆ Arvio säilyy maksullisena
- ◆ Arviota ei lähetetä tutkintotoimikunnalle

Käynnit sopimusoppilaitoksissa

- ◆ Opetushallituksen ohjekirje näyttötutkintojen järjestämisen laadunvalvonnasta (19.4.2011)
 - Tavoitteena näyttötutkintotoiminnan laadun kehittäminen
 - Käyntien toteuttaminen
 - Sovitaan etukäteen
 - Kaksi tutkintotoimikunnan edustajaa
 - Opetushallitus määrittänyt korvattavien käyntien määrän/tutkintotoimikunta (palkkio + matkakorv.)
 - Vierailukäynnin kulku
 - Muut laadunvalvonnan keinot

Tutkintotoimikuntien lomakkeiden yhtenäistäminen

- ◆ Helpottaa tutkinnon järjestäjien ja tutkintotoimikuntien välistä asiointia
- ◆ Luo edellytykset asioinnin sähköistämiselle
- ◆ Työn alla
 - näyttötutkintojen järjestämissopimus
 - näyttötutkinnon järjestämissuunnitelma
 - arviointiesitysten yhteenveto

Työssä mukana

Ohjausryhmässä edustus:

Amiedu

Tampereen AKK

Turun AKK

Puhdistuspalvelualan ttk

Rakennustuotealan ttk

Tietojenkäsittelyalan ttk

Vanhustyön ttk

OPH

Pilotointi:

Auto- ja varaosamyynnin ttk

Eläintenhoidon ttk

Ilmastointialan ttk

Kemianteollisuuden ttk

Kone- ja metallialan ttk

Majoitus- ja ravitsemusalan ttk

Nuoriso- ja vapaa-ajan ohjauksen ttk

Sosiaali- ja terveysalan ttk

Näyttötutkintojen järjestämissopimus

|

Tämä on ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (631/1998) 7 §:n 3 momentissa ja ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun asetuksen (812/1998) 5 §:n 1 momentissa tarkoitettu sopimus näyttötutkintojen järjestämisestä.

Tutkintotoimikunnan diaarinumero ja juokseva sopimusnumero	[yksilöi sopimuksen ja yhdistää sen liitteisiin; tutkintotoimikunta täyttää tämän tiedon, kun sopimus on hyväksytty]	?
--	--	---

1 § Sopijapuolet

?

Tutkintotoimikunta	
	Nimi:
	Koodi: tutkintotoimikuntarekisterin organisaatiotunniste 8nnn

Näyttötutkintojen järjestäjä	
Koulutuksen järjestäjä, yhteisö tai säätiö	Nimi:
	Y-tunnus:
Tutkintotilaisuuksista vastaava oppilaitos, toimipiste tai muu yksikkö	Nimi:
	Koodi: [Tilastokeskuksen oppilaitoskoodi tai Opetushallituksen antama organisaatiokoodi, jos sellainen on jo annettu]

2 § Näyttötutkinnot, -tutkint kielet ja vastuhenkilöt

?

Näyttötutkinto [sopimuksessa voi olla yksi tai useampia tutkintoja]	Näyttötutkinnon nimi		Tutkintokoodi:
	Tutkinnon perusteiden diaarinumero		
	Tutkintokieli		
	☐ suomi ☐ ruotsi ☐ muu, mikä:		
	Osaamisalat/ tutkinnon osat	☐ Kaikki osaamisalat/tutkinnon osat ☐ Kaikki osaamisalat/tutkinnon osat, paitsi alla mainitut ☐ Vain alla mainitut osaamisalat/tutkinnon osat	
	Osaamisalan/tutkinnon osan nimi [voi olla useita]		

Näyttötutkintojen järjestämissopimus

4 § Tutkintosuoritusten arvioijat

?

Näyttötutkintojen järjestäjä hankkii tutkintosuoritusten arvioijiksi sekä työnantaja-, työntekijä- että opetustehtävissä toimivia alan asiantuntijoita. Näyttötutkintojen järjestäjä huolehtii siitä, että arviointiesityksen tekemiseen osallistuneista henkilöistä vähintään yksi on suorittanut näyttötutkintomestarin koulutuksen. Näyttötutkintojen järjestäjä sitoutuu perehdyttämään arvioijat arviointitehtävään.

Tutkintotoimikunnalla tulee olla käytettävissään tieto arvioijista käsitellessään arviointiesityksiä. Sopimukseen voidaan liittää luettelo arvioijista tarvittavine tietoineen tutkintotoimikunnan ohjeistamalla tavalla.

Arvioijien tulee pätevyydeltään täyttää tässä kuvatut kriteerit:

[Vapaa tekstikenttä]

5 § Näyttötutkinnon järjestäminen ilman valmistavaa koulutusta

?

Näyttötutkinnon järjestäjä sitoutuu järjestämään tutkintotilaisuuksia myös henkilöille, jotka tulevat suorittamaan tutkintoa tai tutkinnon osaa ilman näyttötutkintoon valmistavaa koulutusta sekä tarvittaessa muiden valmistavan koulutuksen järjestäjien opiskelijoille.

6 § Ilman valmistavaa koulutusta järjestettäviin tutkintotilaisuuksiin osallistuvilta perittävät maksut

?

Ilman valmistavaa koulutusta järjestettäviin ammattitutkinnon ja erikoisammattitutkinnon tutkintotilaisuuksiin osallistuvilta voi näyttötutkintojen järjestäjä periä tutkinnon järjestämisestä kohtuullisena maksuna tutkinnon osaa kohden enintään seuraavasti. **Maksua ei peritä ammatillisista perustutkinnoista.**

☐ Maksu koskee kaikkia tähän sopimukseen sisältyviä tutkinnon osia	Enintään, euroa	
☐ Maksut tutkinnon osittain:		
Tutkinto ja tutkinnon osan nimi	Enintään, euroa	
Tutkinto ja tutkinnon osan nimi	Enintään, euroa	

Sopimuksen yhteyshenkilöt -liite

Liite järjestämissopimukseen	[Tutkintotoimikunnan diaarinumero ja juokseva sopimusnumero]
Pvm	[Liitteen päivämäärä] <i>Kumoa [pvm] päivätyn liitteen. [Jos on olemassa aiempi]</i>

Sopimuksen yhteyshenkilöt liittyen sopimuksen 1 §:ään

Tutkintotoimikunta, nimi
<u>Yhteyshenkilö:</u> ☐ puheenjohtaja ☐ sihteeri
Yhteyshenkilön nimi
Organisaation nimi
Yhteyshenkilön postiosoite, postinumero ja postitoimipaikka
Yhteyshenkilön sähköpostiosoite
Yhteyshenkilön puhelinnumero [tilaa kahdelle puhelinnumerolle]
<u>Yhteyshenkilö:</u> ☐ puheenjohtaja ☐ sihteeri [jos halutaan mainita kaksi henkilöä]

Näyttötutkintojen järjestäjä	
Koulutuksen järjestäjä, yhteisö tai säätiö	Nimi
	Postiosoite, postinumero ja postitoimipaikka
	Sopimusyhteyshenkilön nimi (jos eri kuin alla mainittu)
	Sähköpostiosoite
	Puhelinnumero
Tutkintotilaisuuksista vastaava oppilaitos, toimipiste tai muu yksikkö	Nimi
	Postiosoite, postinumero ja postitoimipaikka
	<u>Sopimusyhteyshenkilön nimi (jos eri kuin edellä mainittu)</u>
	Sähköpostiosoite
	Puhelinnumero

Sopimuksen yhteyshenkilöt –liite

Tutkintokohtaiset vastuuhenkilöt liittyen sopimuksen 2 §:ään

Oppilaitos, toimipiste tai muu yksikkö:		
Tutkinto / tutkinnon osa	Vastuuhenkilön nimi	
	Sähköpostiosoite	Puhelinnumero
	NTM ☐ kyllä ☐ ei	
	Tutkinnon alaan liittyvä koulutus/kokemus	
Tutkinto / tutkinnon osa	Vastuuhenkilön nimi	
	Sähköpostiosoite	Puhelinnumero
	NTM ☐ kyllä ☐ ei	
	Tutkinnon alaan liittyvä koulutus/kokemus	
Tutkinto / tutkinnon osa	Vastuuhenkilön nimi	

Näyttötutkintojen järjestämissuunnitelma

NÄYTTÖTUTKINNON JÄRJESTÄMISSUUNNITELMA

1(4)

? = Täyttöohje

Liite järjestämissopimukseen	[Tutkintotoimikunnan diaarinumero ja juokseva sopimusnumero]
Järjestämissuunnitelma laadittu	Päivämäärä

Taustatiedot

[Pikkulaatikat numeroiden yhteydessä ovat tutkintotoimikunnan käyttöön ajateltu tarkistuslista, onko kohta ok vai onko kohtaan pyydetty tarkennuksia.]

1	☐ Näyttötutkinnon järjestäjä (oppilaitos, toimipiste tai muu yksikkö)	Nimi		
		Koodi: [Tilastokeskuksen oppilaitoskoodi]		
		Postiosoite, postinumero ja postitoimipaikka		
		Sähköpostiosoite		
		Puhelin		
2	☐ Näyttötutkinto, osaamisalat ja tutkinnon osat, joihin näyttötutkinnon järjestämissuunnitelma on laadittu	Näyttötutkinto	Tutkintokoodi	
		Tutkinnon perusteiden diaarinumero [sama kuin sopimuksessa mainittu]		
		Osaamisalat/ Tutkinnon osat	☐ Kaikki osaamisalat/tutkinnon osat ☐ <u>Kaikki osaamisalat/tutkinnon osat, paitsi alla mainitut</u> ☐ <u>Vain alla mainitut osaamisalat/tutkinnon osat</u>	
			Osaamisalan/tutkinnon osa nimi [voi olla useita]	
3	☐ Tutkintokieli	☐ suomi ☐ ruotsi ☐ muu, mikä:		
4	☐ Näyttötutkinnon vastuuhenkilö ja varahenkilö	Vastuuhenkilön nimi		
		Sähköpostiosoite		
		Puhelin		
		Varahenkilön nimi		
		Sähköpostiosoite		
		Puhelin		
5	☐ Näyttötutkinnon järjestäjän asiantuntemus	Aikaisempi kokemus näyttötutkintojen järjestämisestä		

Näyttötutkintojen järjestämissuunnitelma

Henkilökohtaistaminen

11 ☐	Näyttötutkintoon ja siihen valmistavaan koulutukseen hakeutumisen henkilökohtaistaminen	Miten selvitätte näyttötutkintoon hakeutuvien henkilöiden lähtötilanteen?
		Miten varmistatte, että kyseinen näyttötutkinto tai sen osa on kullekin hakeutujalle soveltuva ja että hakeutuja tuntee riittävästi tutkinnon sisältöä?
		Miten toimitte, jos kyseinen tutkinto ei ole henkilölle soveltuva?
		Miten tunnistatte tutkinnon suorittajan aiemmin hankitun osaamisen?

Lopussa:

Muuta olennaista tutkintosuoritusten arviointiin liittyen

Näyttötutkintojen arvioinnissa käytettävät lomake- ja asiakirjamallit tulee toimittaa järjestämissuunnitelman mukana tutkintotoimikunnalle, mikäli käytössä ei ole tutkintotoimikunnan ohjeistamia yhteisiä lomakkeita ja/tai asiakirjoja.

LIITTEET

Käytämme tutkintotoimikunnan ohjeistamia yhteisiä lomakkeita ja/tai asiakirjoja

Käytämme liitteenä olevia lomakkeita ja/tai asiakirjoja: |

Arviointiesitysten yhteenveto, arviointiesitykset

SUORITTAJAKOHTAINEN ARVIOINTIESITYS						
Tutkinto						
Tutkinnon suorittaja	-			Synt.aika	-	
Tutkinnon osa				Arviointi Hyväksytty/Hylätty tai T1-K3/Hylätty	Arvioijat	NTM k/e
-	Tutkintosuorituksen kuvaus ja/tai näyttöympäristö				OPE	
					TA	
					TT	
	Tutkintotilaisuuden päättymispvm					
	Arviointikokoukset:		Tutkintotoimikunnan päätöspvm:			
-	Tutkintosuorituksen kuvaus ja/tai näyttöympäristö				OPE	
					TA	
					TT	
	Tutkintotilaisuuden päättymispvm					
	Arviointikok.pvm:		Tutkintotoimikunnan päätöspvm:			
-	Tutkintosuorituksen kuvaus ja/tai näyttöympäristö				OPE	
					TA	
					TT	
	Tutkintotilaisuuden päättymispvm					
	Arviointikok.pvm:		Tutkintotoimikunnan päätöspvm:			

Arviointiesitysten yhteenveto, arvioijaluettelo

Arvioijaluettelo										
Tutkinnon järjestäjä										
Pvm.										
Arvioijan nimi	Organisaatio	Pätevyys/ Ammatillinen koulutus	Työtehtävä organisaatiossa	Alan työkokemus todettu/hyväksytty K/E	Tutkinnon osa, jota arvioi	Edustus			NTM	
						TA	TT	OPE	Kyllä	Ei
						(*				
*) Niissä tutkinnoissa, joissa arvioijana on yrittäjä, tieto merkitään TA tai TT sarakkeeseen riippuen siitä, kummissa kolmikannan roolissa henkilö arviointia suorittaa.										

Käyttöönotto

- ◆ 1. vaiheessa word- ja excel-muotoisia
- ◆ 2. vaiheessa sähköisiä lomakkeita, joista tarvittavat tiedot tallentuvat suoraan OPH:n näyttötutkintojen järjestämissopimusrekisteriin
- Onko pakko ottaa käyttöön?
- Voiko tutkintotoimikunta muokata lomakkeita?